

УДК 347(77+78)

Дмитро Володимирович ШВЕЦЬ,
перший проректор Харківського національного університету внутріш-
ніх справ, заслужений працівник освіти України,
доктор юридичних наук, доцент
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1999-9956>

СКЛАД І ПОВНОВАЖЕННЯ ТЕНДЕРНОГО КОМІТЕТУ

Процедури закупівель будь-якого замовника розпочинаються зі створення тендерного комітету або призначення уповноваженої особи. Відповідно до розділу Х «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про публічні закупівлі» від 25 грудня 2015 р. (далі – Закон) тендерний комітет – це службові (посадові) та інші особи замовника, призначені відповідальними за організацію та проведення процедур закупівлі згідно із Законом. До 1 серпня 2016 р. був чинний наказ Мінекономіки України від 26 липня 2010 р. № 916 «Про затвердження Типового положення про комітет з конкурсних торгів», його змінив наказ Мінекономіки України від 30 березня 2016 р. № 557 «Про затвердження Примірного положення про тендерний комітет або уповноважену особу (осіб)» (далі – Положення).

Відповідно до п. 1.2 Положення тендерний комітет (далі – комітет) – службові (посадові) та інші особи замовника, призначені відповідальними за організацію та проведення процедур закупівлі згідно із Законом. У свою чергу, уповноважена особа (особи) – службова, посадова та інша фізична особа замовника, визначена відповідальною за організацію та проведення процедур закупівлі згідно із Законом на підставі власного розпорядчого рішення або трудового договору (контракту). Тобто всупереч правовій та адміністративній логіці законодавець передбачає виконання однієї і тієї ж функції замовника різними правовими способами, які взаємовиключні. Так, процедуру, почату уповноваженою особою, не може закінчити тендерний комітет, і навпаки.

Метою створення комітету є організація та проведення процедур закупівель на засадах колегіальності та неупередженості. Метою діяльності уповноваженої особи (осіб) є організація та проведення процедур закупівлі в інтересах замовника на засадах об'єктивності та неупередженості. Тобто тендерний комітет, за думкою законодавця, не об'єктивний? Комітет і уповноважена особа (особи) у своїй діяльності керуються Законом, іншими нормативно-правовими актами з питань публічних закупівель та Положенням.

Склад комітету, зміни до складу та положення про нього затверджуються рішенням замовника. До складу комітету входять не менше п'яти осіб. Членство в тендерному комітеті не повинно створювати конфлікт між інтересами замовника та учасника чи між інтересами учасників процедури закупівлі,

наявність якого може вплинути на об'єктивність і неупередженість прийняття рішень щодо вибору переможця процедури закупівлі. У разі якщо кількість службових (посадових) осіб у штатній чисельності працівників замовника є меншою, ніж п'ять осіб, до складу комітету мають входити всі службові (посадові) особи замовника. Явний недолік Положення – це відсутність посилань на персональний склад тендерного комітету, а саме, чи повинні бути членами тендерного комітету особи із правом підпису.

Керівництво роботою комітету здійснює його голова, який призначається замовником та може мати право на підписання договорів про закупівлю в разі надання таких повноважень замовником, оформлених відповідно до законодавства. Не зрозуміло, на яку правову підставу «права підпису» наголошує Положення. Голова комітету призначає заступника (заступників) голови, секретаря з числа членів комітету та визначає функції кожного члена комітету. Рішення голови комітету щодо призначення заступника (заступників) голови та секретаря комітету, визначення функцій кожного члена комітету та вирішення інших питань заносяться до протоколу засідання комітету. На жаль, Положення не встановлює правил надання згоди працівників замовника бути членами тендерного комітету.

Комітет відповідає за організацію та проведення процедур закупівель. У процесі роботи він забезпечує реалізацію таких функцій: планування закупівель, складання та затвердження річного плану закупівель; здійснення вибору процедури закупівлі та її проведення; забезпечення рівних умов для всіх учасників, об'єктивний та чесний вибір переможця; забезпечення складання, затвердження та зберігання відповідних документів з питань публічних закупівель, визначених Законом; забезпечення оприлюднення інформації та звіту щодо публічних закупівель відповідно до Закону; надання роз'яснення особам, які виявили намір взяти участь у процедурі закупівель, щодо змісту тендерної документації в разі отримання відповідних запитів; здійснення інших дій, передбачених Законом.

Голова, секретар та інші члени комітету можуть пройти навчання з питань організації та здійснення закупівель. На наш погляд, така норма є неприпустимою. Відповідно до ст. 164-14 «Порушення законодавства про закупівлі» КУпАП України здійснення закупівлі товарів, робіт і послуг без застосування визначених законодавством процедур закупівель; оцінка пропозицій конкурсних торгів (кваліфікаційних пропозицій), тендерних пропозицій не за критеріями та методикою оцінки для визначення найкращої пропозиції конкурсних торгів (кваліфікаційної пропозиції), тендерної пропозиції, що міститься в документації конкурсних торгів (кваліфікаційній документації), тендерній документації; укладення з учасником, який став переможцем торгів, договору про закупівлю за цінами і обсягами, що не відповідають вимогам документації конкурсних торгів (кваліфікаційної документації), тендерної документації; неоприлюднення або порушення порядку оприлюднення інформації про закупівлі відповідно до вимог законодавства; ненадання

інформації, документів та матеріалів у випадках, передбачених законом, тягнуть за собою накладення штрафу на службових (посадових), уповноважених осіб від семисот до тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Ті самі дії, вчинені повторно протягом року після накладення адміністративного стягнення за одне з правопорушень, зазначених у частині першій цієї статті, тягнуть за собою накладення штрафу на службових (посадових), уповноважених осіб від тисячі до тисячі п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Тому слід було б передбачити обов'язковість навчання членів тендерного комітету з отриманням диплома (сертифіката) державного зразка.

Повноваження членів тендерного комітету:

- голова комітету: організовує роботу комітету; приймає рішення щодо проведення засідань комітету; визначає дату і місце проведення засідань комітету; пропонує порядок денний засідань комітету; веде засідання комітету; вносить на розгляд керівника замовника пропозиції щодо змін у складі комітету; здійснює інші повноваження відповідно до законодавства;

- секретар комітету забезпечує: ведення та оформлення протоколів засідань комітету; оперативне інформування членів комітету стосовно організаційних питань його діяльності; за дорученням голови комітету виконання іншої організаційної роботи; зберігання документів щодо здійснення публічних закупівель; дотримання вимог законодавства з питань діловодства під час роботи з документами; розміщення інформації про публічні закупівлі на веб-порталі уповноваженого органу через авторизовані електронні майданчики; виконання інших повноважень відповідно до законодавства;

- голова комітету персонально відповідає за виконання покладених на комітет функцій. За порушення вимог, установлених Законом та нормативно-правовими актами, розробленими відповідно до Закону, члени комітету відповідають згідно із законами України. Голова та секретар комітету персонально відповідають за повноту і достовірність інформації, що оприлюднюється на веб-порталі уповноваженого органу з питань закупівель для загального доступу.

На жаль, такі повноваження тендерного комітету та його членів існують тимуть до 31 січня 2021 року у зв'язку з ухваленням Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про публічні закупівлі» та деяких інших законодавчих актів України щодо вдосконалення публічних закупівель» від 19 вересня 2019 р., тому принцип колегіальності в публічних закупівлях буде остаточно втрачений.